

кументами, хоча і в цьому аспекті неможливо абсолютно позбутися суб'єктивності, зокрема вирішуючи в кожному окремому випадку необхідність «заохочувальної» бальної оцінки. Ефективність же оцінювання, вираженого словесно, рухово, інтонаційно значною мірою залежить від спрямованості особистості педагога, його гуманістичної налаштованості. Важливу роль у прийнятті рішення педагогом щодо представленості такого оцінювання має володіння недирективними засобами психолого-педагогічного впливу.

До недирективних (препозитивних) засобів психолого-педагогічного впливу відносять: переконування, навіювання, приклад та інші.

Значущість фасилітуючого сугестивного впливу підтверджується багатьма психологічними дослідженнями, зокрема Р. Бернс «Я — концепція і виховання», де наводяться результати подальшої успішної навчання учнів, які отримали три види оцінювання:

а) позитивне; б) негативне із підтримкою, в) негативне без підтримки. Ці результати оцінювання здібностей учнів до навчання мов не були абсолютно об'єктивними, здібності всі учні мали приблизно однакові, проте, надалі успіхи в групах «а» і «б» суттєво не відрізнялися, а в групі «в» значно знизилися, оскільки сприяли заниженню самооцінки учнів, підсиленим відповідними очікуваннями вчителів.

Гуманістично спрямований педагог повинен враховувати недопустимість негативних оцінювальних суджень на зразок тих, що містять вирази «Ти ніколи не зможеш ...», «Ти завжди все робиш неправильно ...», «Ти знову і знову помиляєшся...»

Такі «вбивчі» судження мають прямо протилежні значення в плані заохочення подальшої успішності учнів, оскільки звернені до сфери несвідомого, приймаються беззаперечно і фактично навіюють учням майбутні невдачі і програмуєть подальші неуспіхи.

Досвідченість педагога, його гуманістична спрямованість, володіння психологічними механізмами педагогічного впливу забезпечують підтримку учнів, зумовлює успіхи у навчанні, віру в свої здібності

Король О. Ю., викл. кафедри іноземних мов
факультету міжнародної економіки та менеджменту

ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКІ РЕКОМЕНДАЦІЇ У СФЕРІ ОЦІНЮВАННЯ

З метою реалізації стратегічного курсу України на інтеграцію до Європейського Союзу Указами Президента України затверджена Стратегія інтеграції України до Європейського Союзу. Основ-

ними напрямами культурно-освітньої і науково-технічної інтеграції визначено впровадження європейських норм і стандартів у освіті, науці і техніці.

Контроль досягнень є експертизою специфічних цілей — контроль того, чого навчили. Тому він пов'язаний з потижневою/семестровою, підручником, навчальним планом. Контроль досягнень орієнтований на курс навчання. Він представляє внутрішню перспективу.

Викладачі мають природну тенденцію бути більш зацікавленими у контролі досягнень, щоб отримувати зворотний зв'язок/інформацію щодо викладання. Службовці, адміністратори освіти і дорослі учні більш зацікавлені у контролі умінь: оцінювання того, що студент вміє робити зараз. Перевага підходу «досягнень» у тому, що він ближчий до практики навчання. Перевага підходу «володіння» в тому, що він допомагає кожному побачити, де саме він знаходиться; результати є прозорими.

Поточний контроль — це безперервний процес збору інформації про досягнення у навчанні, про сильні та слабкі сторони, які викладач повинен враховувати під час планування курсу та при здійсненні зворотного зв'язку зі студентами.

Підсумковий контроль визначає досягнення в кінці курсу у вигляді оцінки. Це не обов'язково є оцінювання рівнів володіння. Сильний бік поточного контролю полягає в тому, що він спрямований на покращення навчання. Його слабкий бік — перебільшення ролі зворотного зв'язку. Зворотний зв'язок працює лише тоді, коли студент є здатним а) *помічати*, тобто він є уважний, мотивований і знайомий з формою, в якій надходить інформація; б) *сприймати*, тобто не тоне в інформації, а здатний її запам'ятовувати, організувати і персоналізувати; в) *інтерпретувати*, тобто має достатні попередні знання та усвідомлення того, що потрібно зрозуміти основні положення і не вдаватись до діяльності, яка матиме зворотний результат; г) *засвоювати* інформацію, тобто має час, належне спрямування та можливості для обдумування, узагальнення і, отже, запам'ятання нової інформації. Це передбачає самоуправління, яке у свою чергу, передбачає тренування з метою формування такого самоуправління, контролювання студентами своїх власних знань і розвиток способів застосування зворотного зв'язку.

Контроль з боку інших осіб: судження викладача або екзаменатора.

Самоконтроль: судження про власне володіння мовою. Студенти можуть залучатись до багатьох з описаних вище способів контролю. Дослідження показують, що не розраховуючи на високі

ставки (напр., чи зарахують вас на цей курс чи ні), самоконтроль може бути ефективним доповненням до тестів вчительського контролю. Правильність самооцінювання зростає: а) коли воно проводиться за чіткими дескрипторами, які визначають стандарти рівнів володіння, та/або б) коли для оцінювання є необхідний досвід. Цей досвід може бути навіть участю у тестуванні. Самоконтроль може бути реалізований більш точно, коли студенти отримують якусь попередню підготовку. В усякому разі головний потенціал самоконтролю полягає в його використанні як інструмента підвищення мотивації та свідомості: допомогти студентам оцінити свої сильні сторони, усвідомити свої слабкі сторони і більш ефективно організувати своє навчання.

Р. С. Коршикова, ст. викл.,
А. В. Озеран, доцент
кафедри обліку підприємницької діяльності

ВИКОРИСТАННЯ КЕЙСІВ У ПРОЦЕСІ КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

*Мета освіти не знання, але дія.
Герберт Спенс*

Думку, висловлену Г. Спенсом, найкраще ілюструє застосування такого навчального методу як «кейс», що в перекладі з англійської означає «випадок, обставина, справа». Кейс (метод аналізу конкретних ситуацій) являє собою управлінську ситуацію, яка окреслює певні події та обставини, що склалися на підприємстві. Зазвичай він включає викладення у хронологічному порядку основних аспектів розвитку підприємства; узагальнення важливої функціональної інформації щодо фінансів, бухгалтерського обліку, маркетингу тощо; думки представників цього підприємства — як його керівників, так і робітників, а також інформацію про конкурентів та загальні напрями розвитку галузі, до якої належить підприємство. Вирішення кейсу — це більше мистецтво, ніж наука, оскільки дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд складних конфліктних випадків, виробничих та інших ситуацій.

Для ефективного використання кейсів, на нашу думку, необхідно дотримуватися наступних передумов:

- 1) уся організація повинна бути націлена на створення нових знань;
- 2) кейси повинні застосовуватися разом з іншими навчальними методами;